

-5 -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

+

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *Θεω. Π. 5/1970*

Α'

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1969 / Απρίλιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος κ/Με

ζωϊκῆς κώπρης / βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ. με τὴν καύσιν... τῶν
 κάλων μετὰ τὸν θερισμόν... α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν...
 β) τῶν θάμνων κλπ. ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ,
 λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος κ/Με

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... πρὸ τοῦ 1954

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... πρὸ τοῦ 1912

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

αὐτοῦ καὶ τοῦ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...
 ἀπὸ τοῦ κατεσκευάσαντος αὐτὸ ἢ ἀπὸ τοῦ ἐμπόρου...
 εἰς ἄροτρα αὐτοῦ καὶ ἄλλα ἄροτρα...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοιχοὺς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

- 1... 4... 7... 10...
 2... 5... 8...
 3... 6... 9...



- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... 1950
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... 1928

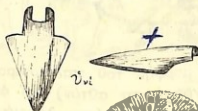
- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... 1928.....
5) Μηχανή ἀλωνισμού... 1917... κομίνια... 1954.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον... οὐλῆς οὐ μνηστῆς... οὐλῆς κατὰ τὸν
ἀνδρῶν... ἐξ οὗ... ἐκ τῆς... ἀνδρῶν...
κατασκευάζει... ἐκ... ἀνδρῶν... ἀνδρῶν...
... ἀνδρῶν... ἐκ... ἀνδρῶν...
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποία διαφορὰ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα :

- 3) Ἰχθυογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) **Τὸ ὕνι.** Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

[illegible]

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΥΡΑΝΟΝ ΑΝΑΓΕΙΝΑΙ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΝ

- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατέσκευασμένη ἐκ φύλου ἢ αὐθιγῶν;



2/100 *paraceraspina* Ev. & Ev.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, αἰρίδι, ἀρονάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

Π.Χ. σκεπαρι, πριόνι, άριδι, άρνάρι, ζουλά
 Τριάντα, τετραία, παριόν, ευλαρι, ευλαρι, ευλαρι
 Μυαία, Ζεϊλά, καλάρια, παλάρια, παλάρια



8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἔχρησιν ποιουντο. βοεβοι*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *δύο*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ἦτο. ἀναγκαῖος διὰ τὸ ζευγάρισμα.*



Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (πηχ, λουριά, λουῖρα, ζεῦλες, πιζεῦλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

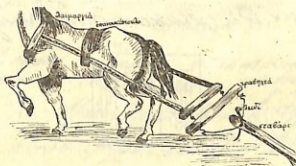
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λουῖρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *ὀλίγοτε*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει το άλογον ή άλλο ζώον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....



ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

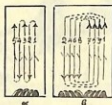
- α) Ποίος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ὄγρου ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετὸς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας ἐγγράμειν. *μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου. μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου. μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου.*
- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ εὐλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου. μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου. μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου.*
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου. μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου. μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου.*
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου. μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου. μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὄγρου.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Παλαιότερον ἐγένετο βέ. αὐλακας κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ὡς στ. διάγραμμα (α).....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σήμερα περιφερειακῶς ὡς στ. διάγραμμα (β).....



Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοράδες κ.λ.π.);

Παλαιότερον ὁ ἀγρός ἐχωρίζετο εἰς τμήματα, κομμάτια. Ὁ ἀγρὸς τῶν Σήμερα γίνεται βέ.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν;

βέ. ὀργωμάτων. βέ. ὀργωμάτων.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον;

Ὁ ὀργωτής.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων, μετὰ τὸ ὑνί; καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. *Πλάγιος β. καθέτως.....*

Καθέτως τὸ ὄργωμα ἐγένετο ἀπὸ τοῦ ὀργωτή. μετὰ τὸ ὄργωμα τῶν ἀροτρίων τῶν ἀροτρίων ὡς τὸ εἶδος.....

E. adyae madras

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

[illegible][illegible]

200 377

5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται : α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκν· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; β) ὡροσπρευκός· αὐτὸς
ἀποσπείρει τὸν σπόρον· τὸν ὅσπον· ἐλάνθανε· ὁ χυμὸς· ῥέοντες ἐπὶ τοῖς
ἀντοχταῖς· ἐλάνθοι· χονδρὸν ποιεῖται· ὁ σπαστικός· ἡ κοπή.

- 9 -

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον

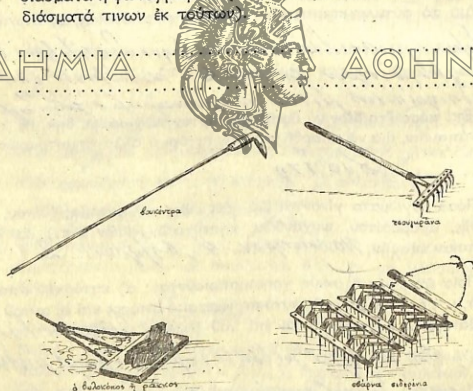
Με ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον τοποθετηθῇ ἐπὶ τοῦ ἄκρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Ναί.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

.....
Ο πατέρας, η μάνα και το
δίδυμο



- 6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἡ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

Τὰ παλαιὰ, οἱ γείτορες ἢ οἱ ὑπόθη-
λοι βωαῖες!

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιερгоῦντο (ἢ καλλιερгоῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου.

παν οστρίων. Πως γίνεται η σπορά και η καλλιέργεια ενός τέ-
τοιου ερπιδιόφυτου; Αποφασίζω να φέρω μερικά ερπιδιόφυτα που
δραστηριοποιούνται στην αγορά, να τα ελέγξω, να μου πουν
πώς, πότε, πού, πώς να τα φέρω, να τα φέρω. Έτσι είναι όλα.

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Evangelical Society of New York

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύουντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιᾶς (βραγιᾶς) καὶ ἄλλως.

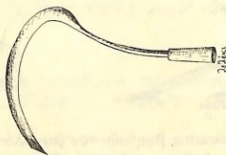
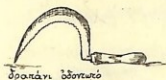
καὶ ἄλλως.
ἀλλ' ἐπεὶ διὰ τοῦτο, οὐκ ἔστιν ἀποφασίζοντα, ἀλλὰ

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *τὰ δρεπανία...*
ἑθερίζουν το με τὸ δρεπάνι... καὶ τὰ δρεπανία...
ἀφαιρῶν... ἔργον... με τὰ... εἰμονιζόμενα...
... κατωτέρω...



Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἑθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Κοσσιὰ...*



- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Εἰς τὰ δρεπανία ἦσαν ὀδοντωτή, ἐνῶ εἰς τὰ δρεπανία...
εἰς τὴν κοσσιὰν ὀμαλὴ...

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Με ξύλον...

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

Ἐφάρμοζοντο ἀπὸ τοῦ ἔμπορου.

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιδῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ὁμιλῶντες ἐκτετατοῦς ἡμετέρας ἐξοικισμοῦ θροναὶς διὰ μὲν τῶν ἀφ' ἑαυτῶν καὶ ἡμετέρας ἐξοικισμοῦ τῶν ὑψηλότερων ἀφ' ἑαυτῶν διὰ δὲ τῶν ὑψηλότερων.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ.

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται)

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα καὶ ἡμετέρας ἐξοικισμοῦ.*

Ἄλλοι οἱ ὀδοῖτες ἀκολουθοῦν αὐτὰ μὲ τὰ ἑαυτῶν.

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Τὰ δράγματα ἐξοικισμοῦ τοῦ ἐδάφους καὶ ἡμετέρας ἐξοικισμοῦ.*

Ὁμοῦ καὶ χωριστὰ. Μὲ τὰς χεῖρας καὶ μετὰ τὸν θερισμὸν ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα καὶ ἡμετέρας ἐξοικισμοῦ.

1. Εἰς ὕψος 20 ἑκατοστῶν ἀπὸ τοῦ ἑδάφους, καὶ κατὰ δύναμιν σχε-
δοὶ μέχρι τοῦ ἑδάφους ὁδῶνς ἤθελον νὰ θάρουν τὸ ἄχρον
διὰ τροφήν τῶν ψῶν. Στάθην αὐτοῦ ὁ θεοφίλης γίνεταί μετ' αὐτῆς
βοήθειαν τῶν θεοφίλων καὶ αἰσχυρῶν, εἰς διάφορα ὕψη
ἐνανδῶν μετ' αὐτῆς θείαν τὴν ἰσχυρίαν.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *δραγματία*



γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *ἔχου τὸν οἶνον*
ἡ γὰρ οὐκ ἐξορίζεται οἶνος οὗτος ἡρχοντες ἐξορίζ-
ονται διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν οὗτος δὲ ἄλλος φέρει
τὸν ἑλκύνειον ἢ τὸν αὐτὸν ἀνὸς τῆς Μακεδονίας.

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι μὲ ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) *Μετὰ ἡμερομίσθιον*
ἡμερομίσθιον, 2. ἀρχ. τὸν οἶνον ἡμερομίσθιον φαγητοῦ
πρὸς τὸν οἶνον ἡμερομίσθιον φαγητοῦ. ἡμερομίσθιον
μέχρι ὡς ἐπὶ πλείους ἐμερομίσθιον φαγητοῦ ἡμερομίσθιον
ἐμερομίσθιον τὸν οἶνον ἡμερομίσθιον φαγητοῦ (ἡμερομίσθιον)

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας πῇν πρῶτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

*Μόνον ἑρπυλινὰ τραγούδια.
Τραγούδια σχετικὰ μετὰ τοῦ θερισμοῦ
δὲν ὑπάρχουν.*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

*Εἰς τὸ χωράφι τοῦ ἀγροῦ ἀφήνουν
ἐντελὴν ἀθέριστον. Εἰς αὐτὸ ἐργάζονται
διόλου. Εἰς τὸ τέλος τοῦ θερισμοῦ ἐξέρχονται
τὸν τοῦ στάχυν ὅλοι οἱ ἐργάται φωνάζοντες
« ἔλθιν νὰ διαλύσῃ τὸ δρόμον »*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν στάχυν.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων στάχυν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

*Τὸ δεμάτιασμα ἐγίνετο ἀμέσως μετὰ
τοῦ θερισμοῦ.*

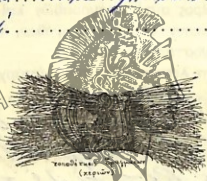
3. Γι' αὐτοὺς αὐτοὶ γυναικὲς (ὅν εἶχον) ἔρχον εἰς τὴν
ἀποστολὴν πάλιν ἐπιδόξου ὅτι ἐκ τῆς ἀπορίας ἐ-
βαν τὰ τοιαῦτα ἀπὸ τοῦ τέλους. Ἐς τὴν δευτέραν
ἔχον καλὴν ἀποδοξίαν. Ὁ ἀντίχριστος ἦτο αὐτὸς
ἡ πόσις. Ἡ πόσις αὐτὴ ἐκαστοῦ, καὶ ἀποδοξίαν.
Ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἔρχον ἐκαστοῦ τῶν ἀποδοξίαν
αὐτῶν ἢ αὐτὸς αὐτῶν ἔρχον πρὸς τὴν ἀποδοξίαν
αὐτῶν τὴν καλὴν.

4. Ἐκαστοῦ αὐτῶν ὁ ἀντίχριστος καὶ ἔρχεται τὴν ἀποδοξίαν
ἀποδοξίαν τῆς πόσις. Ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται τὴν
καλὴν ἢ ἡ πόσις ἔρχεται.
Ἐκαστοῦ αὐτῶν ἔρχεται πρὸς τὴν πόσις αὐτῶν
ἐκαστοῦ, ὡς ἀποδοξίαν ἡ πόσις ἔρχεται.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ θεριματάς... οἱ τίνες... εἰς τοὺς... καὶ ἀφ' ἑ-
 σῶς... ἀφ' ἑσῶς... τοὺς... στάχους... εἰς τὸν... ἑσῶς...
 τοὺς... ἀφ' ἑσῶς... οἱ... εἰς τοὺς...
 τοὺς... ἀφ' ἑσῶς... οἱ... εἰς τοὺς...
 καὶ τοὺς... εἰς τοὺς... εἰς τοὺς...
 καὶ τοὺς... εἰς τοὺς... εἰς τοὺς...
 ...σχοινί...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Εἰς τοὺς... εἰς τοὺς... εἰς τοὺς...
 καὶ τοὺς... εἰς τοὺς... εἰς τοὺς...
 καὶ τοὺς... εἰς τοὺς... εἰς τοὺς...
 καὶ τοὺς... εἰς τοὺς... εἰς τοὺς...
 καὶ τοὺς... εἰς τοὺς... εἰς τοὺς...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

*Δείξω διηγεσθῆναι ὅτι καὶ διηγεῖται
ἀκριβῶς γὰρ ἔστιν*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιόν αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....
.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συγκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

τὰ δεμάτια συγκεντρώνοντο καὶ φέ-
ροντο μὲ ἐκείνην ἤκει τὰ φορτω-
ματα εἰς τὸ ἀλώνι.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμνωστάσι, θεμνωιά, θεμνωίστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ;

καλεῖται ἡμνοῦν τὰ δεμάτια... εἰς...
ὡς τὸν τὸ μὲ τὰ... εἰς... φέρει τὰ...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ;

εἰς τὸ ἀλώνι.....
.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ;

τὸ ἀλώνιον κατεσκευάζετο ἐν τῇ οἰκίᾳ...
εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας... εἰς...
τὸ ἀλώνιον κατεσκευάζετο ἐν τῇ οἰκίᾳ...

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσων χρόνων ; *κατὰ τὸ
 σπῆναι αὐτὸν εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν. Ἀρρέτιον
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀλλοτρίως ; ἢ χρόνους τῶν ὁσίων
 εἰς τὴν βίαν τοῦ ἀλλοτρίου προσέχοντος...*

6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Παλαιότερον.
 ἤρχην βίαν βουλῶν Ρωμαίων βίαν Ἀγνίστων Λιβέριαν
 ἤρχην ἄρχης βουλῶν Ρωμαίων εἰς τὸ αὐτὸ βίαν*

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου)· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων).....

*Κατεσκευάζεται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὡς
 ἀπαιτεῖται ἀνωτέρω.....*

9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

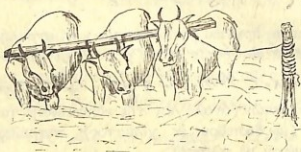
*ὡς ἐγίνετο ἐκ ὠρισμένην ἡμέραν ἀπὸ
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπὸ τοῦ ἀπαιτοῦ.....*

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

7. Χωματαίωνο: Η κατασκευή του έγινε ως ακολουθίας:
ο ιδιαιτέρας του αλμυρού ρυαθάρφου τα' ευθρόν εωάρ-
χοντα χορτα αωοτόν χωρον του αλμυρού. Κατόωιν έβρεχε
τον χωρον και έφροντες αωρον το' οωοτόν έωα τοωβε ρα-
λα' διά να γίνη το έδαφος ευρωαγές ώστε να μην εωάρχη
γρόβος ν' αναματευθή το χωμα με το εταρόι κατὰ τόν
αλμυρομόν.

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰοδηήσατε ἄλλον.

Τὰ δάμαρτα ἐπὶ τοῦ ἑλάνου...
 ὁ δάμαρτα... ἐπὶ τοῦ ἑλάνου...
 ὁ δάμαρτα... ἐπὶ τοῦ ἑλάνου...



11) Πῶς γίνεται τὸ ἄλωνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλοὶ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἄλωνιου ἑλάνος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.) ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. ὁ...

ἄλωνισμα γίνεται διὰ τῆς καταπατήσεως τῶν σταχυῶν...
 διὰ τῆς καταπατήσεως τῶν σταχυῶν...
 διὰ τῆς καταπατήσεως τῶν σταχυῶν...
 διὰ τῆς καταπατήσεως τῶν σταχυῶν...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνο-στῦλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἄλωνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἄλωνιου. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἄλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νύ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην ;

Ὦτε δ' ἀλωνισμός... ἐκίνετο μετ' αὐτῶν
ζῶντα ἤρασαν. τὴν 4^{ην} βραδυνὴν... καὶ
διεμαρτυροῦντο... τὴν 5^{ην} ἀπογευματινὴν διὰ
τὴν ἐξαναληφθῆ. τὴν ἑπομένην... ἀρχίζον
ἀρχίζου. τὴν 8^{ην} βραδυνὴν... καὶ διακο-
πῆται. τὴν 10^{ην} ἐξαφαινομένην.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινας τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἐργαλεῖον ὡς εἶπετο... ἀπογευματινὴν 4
δικούλι, τὸ αὐτὸ δὲ... τὴν 5^{ην} βραδυνὴν
ρο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετ' τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;

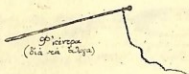
καὶ.....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). Ναί... ..

ἔχειν μῆκος... 15. κ. ρ. ἦτο ἀπογευματινὴν... εἰς τὸ ἀλώνι
ἐφορῶντιν... ἀπὸ... 15. κ. ρ. ἦτο ἀπογευματινὴν... εἰς τὸ ἀλώνι
ἐφορῶντιν... ἀπὸ... 15. κ. ρ. ἦτο ἀπογευματινὴν... εἰς τὸ ἀλώνι
ἐφορῶντιν... ἀπὸ... 15. κ. ρ. ἦτο ἀπογευματινὴν... εἰς τὸ ἀλώνι

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Летово



- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Tapeworm

- 17) Ποιοι αλωνίζουσιν: ο ίδιος ο γεωργός με ιδικά του ζώα ή υπήρχον (ή υπάρχουν ακόμη) ειδικοί αλωνιστάι (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι αλωνιστάι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν αλωνισμόν.

[illegible]

- 18) Πλήν τοῦ μέσου τούτου μέ ζῶα καί μέ ἀλωνιστικόν ἐργαλεῖον ὑπῆρ-
χον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ
τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μέ χονδρὸν ξύλον (τὸν
κόπανον) ἢ μέ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... QXc ...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.).....



κοπανοὶ στρογγυλὴ



ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ποσοῦ δημητριακῶν...



Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύς, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων ἐτραγουδοῦντο
τραγούδια... ἐλέγοντο δίστιχα...

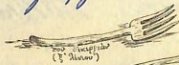
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Πότε... 1911... ἔπαιον...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι σταχύες, ἐταιριασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται

τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον...*



Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ ἀγρὸς ἀφαιρῶν τὸν καρπὸν εἰς τὸν σωρόν.
Ἐπὶ τῷ σωρῷ.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Κατ' ἀφαιρῶν τὸν καρπὸν εἰς τὸν σωρόν.
Μετὰ τὸ ἀνέμισμα τὸν καρπὸν εἰς τὸν σωρόν.
Καρπὸς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶν (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ὁ ἀνέμισμα τὸν καρπὸν εἰς τὸν σωρόν.
Ὁ ἀνέμισμα τὸν καρπὸν εἰς τὸν σωρόν.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Ὁ ἀνέμισμα τὸν καρπὸν εἰς τὸν σωρόν.
Ὁ ἀνέμισμα τὸν καρπὸν εἰς τὸν σωρόν.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖς τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

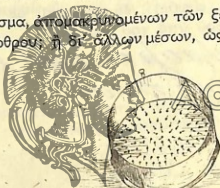
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Με τὴν λερθία τοῦ βιμνίου.

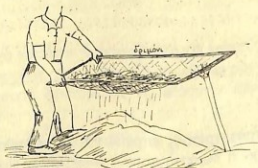
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σάρωθρον; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-



κόσκινο παλιό δερμάτινο



κόσρος ἢ ἀριλόρος



νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) "Οταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

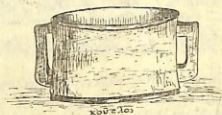
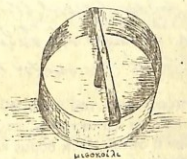
Ἐστὶν ἡμεῖς τοῦ ἐργαλείου καὶ τοῦ ἀσπασμοῦ.

- 8) "Α λ λ α ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὁκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Εἰς τὸ εἰλῶνι ἤρχετο ὁ δειματισταὶ καὶ
ἐλαφύνει· ἐπὶ ὁσιν δὲ καὶ Βελούρα
ἤτοι ὅτι χωρητικότητος· ἡ δεικνύει·



2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόγμα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν).....

Τὸ ὁσιν δὲ τιμοῦ..... Τὸ δεικνύει τὸ εἰσφέρει
Τὸ ἀγροφυλακιάτικο..... ἢ..... τὸ ὁσιν δὲ τιμοῦ
Τὸ γυφτιάτικο..... Τὸ δεικνύει τὸ χωρητικότητος

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

Εἰς τὴν ἀλωνίαν τῶν γεωργῶν διὰ τὸ δεικνύει
ἀφ' ὧν δὲ

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Εἰς τὴν αὐτὴν τὴν γαῖαν
καὶ ὁλοθύν. τὴν ἐλπίδα. ἐλπίδα. ἀποδοξία
ἐν τῇ τῆς δουλείας ἀποδοξίᾳ. τὴν ἐλπίδα.*

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; *Κατὰ
τὴν διάρκειαν τοῦ σπορίου. ἀπὸ τῶν καλυτέρων ἐλπίδων.
ὅσοις ὅτι γίνεται ὁ θερισμὸς ἀποδοξία. τὴν ἐλπίδα. ἀποδοξία.
τὴν ἐλπίδα. ἀποδοξία. τὴν ἐλπίδα. ἀποδοξία. τὴν ἐλπίδα. ἀποδοξία.
ἐλπίδα. ἀποδοξία. τὴν ἐλπίδα. ἀποδοξία. τὴν ἐλπίδα. ἀποδοξία.*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκεύάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; *Μετὰ τὸν θερισμὸν ἀπὸ τῶν καλυτέρων ἐλπίδων. ἀπὸ τῶν καλυτέρων ἐλπίδων.
ἐλπίδα. ἀποδοξία. τὴν ἐλπίδα. ἀποδοξία. τὴν ἐλπίδα. ἀποδοξία. τὴν ἐλπίδα. ἀποδοξία.
ἐλπίδα. ἀποδοξία. τὴν ἐλπίδα. ἀποδοξία. τὴν ἐλπίδα. ἀποδοξία.*

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *ΑΘΗΝΑΝ*

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ.

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι άνάπτουν την πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;...

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. δια τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον δια κάθε πυράν ;
1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....
.....
.....
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψτε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Ι. Ἐξεταζόμενος τόπος. Κάτω Βασιλικὰ ὁ παλαιότερον ὄνομα . Δου-
βλατάν) Ἐπαρχίας Φαρσάλων , Νομοῦ Λαρίσης.

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος . ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΒΑΣ. ΒΟΥΤΣΑΣ , ἐπάγγελμα Δημοδιδάσκαλος. Ταχυδρομική διευθύνσις
Κάτω Βασιλικὰ Φαρσάλων. Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον
τόπον . Τέσσαρα (4)

3. 'Από ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες.

α) Όνομα καί επώνυμον . Ἀθανάσιος Παπαποστόλου ἡλικία ἐτῶν 76,
γραμματικά καί γνώσεις Στ' Δημοτικοῦ, τόπος καταγωγῆς Κ. Βασιλειά.

β) Όνομα καί επώνυμον Νικόλαος Μπελιώνας ηλικία ἐτῶν 61., γραμ-
ματικά γνώσεις Στ' Δημοτικού, τόπος καταγωγῆς Κ. Βασιλειά.

Α' α' ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Διὰ τὴν ὑπορὰν προωρίζοντο αἱ πεδιναὶ ἐντάσεις καὶ διὰ τὴν βοσκή-
την ποιμνίων αἱ ἄγροι ἐντάσεις ἀπὸ ἐπικουόμεναι εἰς λόφους πέριξ
τοῦ χωρίου καὶ εἰς τὰς ὁποίας ἐκτρέφοντο ταῖνοι. Αἱ ἐντάσεις αὗται ἐκα-
λοῦντο πυρναρότοποι.

ΒΑΔΗΜΙΑ

3) 'Ηδαιομένη τῶν ἀγρῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν τοῦ πατρός. Μερικοὶ διατηροῦν τὴν περιουσίαν τῶν συγκεντρωμένην καὶ τὴν διανέμουν μετὰ τὸν θάνατόν διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως ἢ δι' ἰδιοχειροῦ τοιαύτης, ἐνῷ ἄλλοι διανέμουν ταύτην πρὸ τοῦ θανάτου των. Σελ. 2, 10 Αα3

(β. 1) Ἀσχολοῦνται καὶ εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν. Μὲ τὴν
 πάροδον ὅμως τοῦ χρόνου ἡ κτηνοτροφία ἐγκαταλείπεται καὶ οἱ κάτοι-
 νοι ἐπιδίδονται ἀποικειστικά καὶ μόνον εἰς τὴν γεωργίαν. (22. 461)

(2) Τεχνίται δέν υπάρχουν. Σελ. 2, σφ. Α62

γ. Ι) Ὁ γαιοκτήμων (τσιφλικιᾶς) ἔδιδε εἰς κάθε οἰκογένειαν ἓν τεμάχιον ἀγροῦ πρὸς καλλιέργειαν καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενεῖας ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ δώδῃ εἰς αὐτόν τὸ ἥμισυ τῆς ὅλης παραγωγῆς. *Σελ. 2, φ. 481*

(2) Οἱ ἔχοντες ἰδιὸν τῶν κληρῶν ἐκαλοῦντο ἰδιοκτῆται καὶ οἱ μὴ ἔ-
χοντες ἰδιὸν τῶν κληρῶν ἄλλ' ἐλάμβανον τοιοῦτον ἀπὸ τῶν τοιφικῶν πρὸς
καλλιέργειαν ἐκαλοῦντο Κουλουχτοῖδες. Σελ. 2, φ. Αχ 2α

(3) Ἡ ἀμοιβὴ ἐδόδετο εἰς χρ. εἶδος, σπανίως δὲ εἰς χρῆμα. *ε.α.2, φ.183*

(4) Έχρησιμοποιοῦντο ἄνδρες ἐποχικῶς κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον διὰ τοῦ
θερίσμου τῶν ἀγρῶν. Ἐναλοῦντο δὲ μπουλούνια καὶ προήρχοντο κυρίως
ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν. Ἐλάμβανον ὡς ἀμοιβὴν 2-3 δραχμὰς ἡμερησίως.)

(5) Ὁ Τσιφλινιάς προσελάμβανεν ὡς ὑπρέτην νέον ἀπὸ τὸ χωρίον διὰ τὰς ἐργασίας ὅλου τοῦ ἔτους ἀντὶ ἀμοιβῆς 200 δραχμῶν. Σελ 2 αρ. 5

(6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι παρέμενον εἰς τὸν τόπον τῶν ἐργαζόμενων εἰς
τὸ κτήμα ὡς ἐργάται ἢ ὡς ὑπάλληλοι. Οὐδέποτε ἔφευγον. (Σελ. 2, αρ. 186α)



β) Ο ΧΙ. Σελ. 2, φ. Α866)

δ: 1) Τα χωράφια έλιπαίνοντο α) με ζωϊκήν κόπρων (βοών και αίγοπροβάτων) και β) με τήν σήψιν τών υπάρχουσών καλαμιών αΐτινες επί αρκετόν χρονικόν διάστημα παρέμενον εις τόν άγρόν και έκαλύπτοντο δι' όργώματος καθ' ότι έφηρμόζετο ή άφρανάπαυσις. Σήμερον ή έλιπανσις τών άγρών γίνεται με τεχνικά λιπάσματα. Σελ. 3, φ. Α81

Ήσαστως δυνάμεθα νά ειπωμεν ότι ή λίπανσις εγίνετο και με κάλυψιν τής χλόης της-χάτης, διότι κατά τό διάστημα τών τεσσάρων (4) μηνών από τοῦ Μαΐου-Φεβρουαρίου μέχρι τοῦ Μαΐου οτε εγίνετο τό δευτερον όργωμα τοῦ χωραφιοῦ, ή υπάρχουσα βλάστησις έκαλύπτετο και οὕτω μετετρέπετο εις λίπαομα.

(2) Από τό έτος 1954. Σελ. 3, φ. Α82)

ε. Τό σιδηροῦν άροτρον ήρχισεν χρησιμοποιούμενον από τοῦ έτους 1912, και ή χρησιμοποίησις τής αλωνιστικῆς μηχανῆς (πατόζα) από τό 1917)

(1) Έχρησιμοποιεῖτο σιδηροῦν μονόφτερον άροτρον συρόμενον υπό έπων, βοών ή και βουβάλων. Τοῦτο κατεσκευάζετο εις εργοστάσια από όπου τό έπρομηθεύοντο οί άγρότες. Σελ. 3, φ. Α81)

(2) Από τό έτος 1950. Σελ. 3, φ. Α82)

(3) Από τό έτος 1928. Σελ. 4, φ. Α83)

(4) Από τό έτος 1928. Σελ. 4, φ. Α83)

(5) Μηχανή αλωνισμού (πατόζα) έτος 1917, θεωριζομενιστική (κομπίνα) από τό έτος 1917. Σελ. 4, φ. Α83)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΩΝ ΔΟΗΝΩΝ

(1) Ο γεωργός ήτο κατασκευαστής τοῦ ξύλινου άρότρου. Οδτος κατεσκεύαζε και έτερον τό όποῖον χρησιμοποιεί σε περίπτωσιν καταστροφῆς τοῦ πρώτου. Σήμερον δέν υπάρχει έν χρήσει. Σελ. 4, φ. Α81)

(2) Ως εις τό συνημμένον σκαρίφημα υπ' αριθ. 1. Σελ. 4, φ. Α82

(3) Σκαρίφημα υπ' αριθ. 1. Σελ. 4, φ. Α823

1) Χειρολάβα 2) 3) Κουντούρι 4) Σφήμες 5) Σπάθη

6) Σταβάρι 7) Δένδρες 8) Φτερά ή παράβολα 9) Ύνι.

(4) Κατά τήν εποχήν κατά τήν όποίαν εχρησιμοποιεῖτο τό ξύλινον άροτρον τό ύνι ήτο όμειω-έν δι' όλα τά είδη τών χωραφιών και όμοίαζε με τό εικονιζόμενον εις τό υπ' αριθ. 2 σκαρίφημα. Σελ. 5, φ. Α84

(5) Είχε σχήμα ήμισελίνου ως σκαρίφημα υπ' αριθ. 3. Σελ. 5, φ. Α85

(6) Ήτο κατεσκευασμένη εκ ξύλου. Σελ. 5, φ. Α86

(7) Τανάλια, ζεμπλάρι, πριόνι, σκεπάρνι, ξυλοφάι και άριδα. Άριδα εχρησιμοποιεῖτο δύο ειδών. Ή μεγάλη ήτις έκαλεῖτο φαλάριδα και ή μικρή ήτις έκαλεῖτο απλώς άριδα. Σελ. 5, φ. Α87

(8) α) Έχρησιμοποιοῦντο βούβαλοι. Σελ. 6, φ. Α88α.

β) Δύο. Σελ. 6, φ. Α88β.

(9) Ήτο άπαραίτητος ο ζυγός δια τό ζευγάρισμα. Σκαρίφημα 4.

(10) Σκαρίφημα υπ' αριθ. 5. Σελ. 6, φ. Α89

(12) Οὐδέποτε εχρησιμοποιήθη έν μόνον ζών. Σε περίπτωσιν κατά τήν όποίαν ο γεωργός δέν είχεν δύο βουβάλους εχρησιμοποιεῖτο εις βούβαλος και εις έπκος ή όμος. Σελ. 6, φ. Α89

Σ: 'Αροτρίαισις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

Σελ. 9, φ. Αζα

- (α) ἤρχωνε ὁ ἴδιος ὁ ἰδιοκτητὴς μετὰ τὴν βοήθεια τῶν ἐνηλίκων υἱῶν του ἂν δὲν εἶχεν υἱοὺς ἢ δὲν ἦσαν ἐνήλικες μετὰ τὴν βοήθεια τοῦ ὑπρέτου.)
- (β) 1) Ἐτίθετο ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῶν ζῴων ὁ ζυγός, κατόπιν ἀπὸ τὸν ζυγὸν ἐδένετο ἐν ἐπεξηρασμένον λουρί εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ ὁποίου ἐδένετο τὸ ἄροτρον τὸ ὁπῶν ἐσυρον τὰ ζῶα. Σελ. 7, φ. Αζβ1
- (2) ἕως ἀνωτέρω. Σελ. 7, φ. Αζβ2
- (3) Ἐάν τὰ ζῶα ἦσαν βόες μετὰ σχοινί τὸ ὁποῖον ἦτο προσδεδεμένον εἰς τὰ κέρατα των. Ἐάν ἦσαν βούβαλοι μετὰ βουιέντρα. Σελ. 7, φ. Αζβ3
- (4) Παλαιότερον τὸ ὄργωμα ἐγένετο μετὰ αὐλάκας κατ'εὐθείαν γραμμὴν (σφαίρισμα ὑπ'ἀριθ. 5α) (Σελ. 8, φ. Αζβ4) σήμερον δὲ περιφερειακῶς (σφαίρισμα 5β).
- (5) Παλαιότερον ὁ ἀγρός ἐχωρίζετο εἰς τεμάχια μετὰ κοφίε 15 βημάτων. Σήμερον ἡ σπορά γίνεται μετὰ σπαρτικὴ μηχανή. Σελ. 8, φ. Αζβ5
- (6) Οὐδαμοῦ. Σελ. 8, φ. Αζβ6
- (7) Πλαγίως καὶ καθέτως. Συνήθως τὸ ὄργωμα ἐγένετο πλαγίως διὰ νὰ μὴ παρασύρουν τὰ ὄμβρια ὕδατα τὸ χῶμα. Σελ. 8, φ. Αζβ7
- (γ) 1) Παλαιότερον ἐγένοντο τέσσαρα ὄργωματα. Σελ. 9
- (α) Κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον καὶ εὐθὺς ἀνοίγμα. φ. Αζγ1
- (β) Κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον καλούμενον δευτέρω ἢ διάβασμα,
- (γ) Κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον καὶ ὅτε φθινοπώριασμα.
- 2) Ἀπὸ τῆς σποράς.
- Σήμερον γίνονται δύο ὄργωματα. Ἐν κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον τὸ καλούμενον ἀνοίγμα καὶ ἕτερον κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον τὸ καλούμενον σποράς. Καιροῦ ἐπιτρέποντος γίνεται καὶ φρεσκάρισμα τοῦ ἀγροῦ. Σελ. 9, φ. Αζγ2
- (3) Δύο ἔτη. Σελ. 9, φ. Αζγ3
- (4) Παλαιότερον τέσσαρα, σήμερον δύο. Σελ. 9, φ. Αζγ4
- (5) Ἐχρησιμοποιεῖτο ὁ σποροτρομβᾶς ὅστις περιεῖχεν τὸν σπῆρον αἰετοῦ ὁποῖον ἐλάμβανε ὁ γεωργὸς καὶ ἔσπερνε εἰς τὰ πεταχτά. Σήμερον χρησιμοποιεῖται ἡ σπαρτικὴ μηχανή. Σελ. 9, φ. Αζγ5α
- (β) Μετὰ ἐλλειφοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον τοποθετημένην ἐπὶ ξύλου, ἣτις ἐκαλεῖτο ξυστροπούλα. Σελ. 9, 10, φ. Αζγ5β
- (2) ΚΑΙ. Σελ. 10, φ. Αζγ5β2
- (γ) Ὁ κασμάς, ἡ τσάπα καὶ τὸ δικέλι. (σφαίρισμα 6). Σελ. 10, φ. Αζγ5γ
- (6) Τὰ παιδιὰ, οἱ γείτονες ἢ οἱ ὑπάλληλοι (σπανίως). Σελ. 10, φ. Αζγ6
- (7) Ἐχρησιμοποιοῦντο χωράφια φθινὰ (ρεβένια) καὶ βρασπῆρες. Ἡ σπορά ἐγένετο στὰ πεταχτά, σήμερον μετὰ σπαρτικὰς μηχανὰς. Μετὰ τὸ φύτευμα ἐγένετο ξεβοτάνισμα ἂν ὑπῆρχον ἀγριοχορία. Σελ. 10, φ. Αζγ7
- (8) Ἐναλλάξ διάφοροι ἀγροί. Σελ. 10, φ. Αζγ8
- (9) Δὲν ἐκαλλιεργοῦντο, οὔτε καλλιεργοῦνται σήμερον. Σελ. 10, φ. Αζγ9

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΔΟΗΝΩΝ

1) Τα δημητριακά έθερίζοντο με τὸ δρεπάνι καὶ λελέκι. Σκεπή-
μα ὑπ' ἄριθ. 7. Στ. Η. Ρ. 10. Β. 1α)

3) Εἰς τό δρεπάνι ἦτο ὀδοντωτὴ , ἐνῶ εἰς τό λελέκι καὶ εἰς τὴν κοσιὰ ὀμαλή : Σκαρίφημα ὑπ' ἀριθ. 8. *Σφ. 12, 7 Ba 3*)

5) Ὑποράζοντο ἀπὸ τοῦ ἐμπορίου. *Εξρ. 13, ερ. Βα5*

(6) "Οχι. Δι' ἐκριζώσεως ἐγίνετο δάσκις ἢ το δύσκολος ὁ θερισμός το ἀγροῦ διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ἐγίνετο ἐκριζώσεις τῶν ὑψηλοτέρων δημητριακῶν διὰ δέσιμο τῶν δεματιῶν. *ΕΙΔ. 13, σφ. Βα 6*)

(I) Είς ὕψος 20 ἑκατοστῶν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους , καὶ χαμηλότερον σχεδὸν μέχρι τοῦ ἐδάφους ὅσκις ἤθελον νὰ πάρουν τὸ ἄχυρον διὰ τροφήν τῶν ζώων. Σήμερον πούρῳ θερισμός γίνεται μετὰ τὴν βοήθειαν τῶν θερίζοων μηχανῶν, εἰς διάφορα ἴλην ἀναλόγως μετὰ τὴν θέλησιν τοῦ ιδιοκτῆτου. *Σελ. 13, αρ. ΒΒ1*

3) Η ΠΕΡΙΤΟΛΗ αποθέτουν επί του έδαφους τα ρυθμιζόμενα και τα ρυθμιζόμενα σχολία οποιουδήποτε κεντρικού και τα έδαφους 22. 7. 7 8 8

4) Τα δράγματα έτοποθετούντο πολλά μαζί με τας κεφαλὰς τῶν στα-
χῶν πρὸς τὴν κατεύθυνσίν. ^{οὕτω} ^{Σ. 2} ὅπως οἱ στάχυες ἦσαν πολὺ μικροὶ
έτοποθετοῦντο σταυρωτὰ διὰ νὰ διευκολύνεται οὕτω τὸ δέσιμό των.

7) Δερμάτια. ΕΛΛ. 13, γ.ΒΒ5.

γ: οὐ θερίστα.

(I) 'Εθερίζον οἱ ἄνδρες. 'Εάν ὁμως ὑπῆρχον γυναῖκες ἰσχυρᾶς κρᾶσεως ἑθερίζον καὶ αὐταί. Ὑπῆρχον καὶ θερισταὶ οἱ ὅποιοι ἦρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Μακεδονίας. Σελ. 14, ἐρ. 13γδ

Γ 2) 'Ημείβοντο με ήμερομισθιον εἰς χρῆμα. δύο δραχμαί. Τό ήμερο-
μισθιον ἦτο μετά παροχῆς φαγητοῦ. Τό πρωῒνδ ἦτο νερόσυδο ἢ μαγει-
ρευμένο φαγητό, συνήθως λαχανικά τῆς ἐποχῆς. Τό μεσημβρινό ἦτο τίς
περισσότερες φορές σκορδαλιά (τό λεγόμενον σκορδάρι) ἥτις ἐδρόσιζε
τοὺς θεριστάς. Τό βραδυνό ἦτο μαγειρευμένο φαγητό. Σελ. 14, ψ. Βγ 2)

3) Οι άνδρες και οι γυναίκες (ὅν ἐθέριζον) ἔφερον εἰς τὴν ἀριστεράν χειρὰν κυλίνδρην θήκην ἐντός τῆς ὀπλοῦς ἔβαζον τὰ τρία δάκτυλα ἀπὸ τοῦ τέλους. Εἰς τὸν δεξιὴν ἔθετον καλὸπτραν δερματίνην. Ὁ ἀντιχειρ ἦτο ἀνάλυτος. Ἡ θήκη αὕτη ἐκαλεῖτο Π α λ α μ α ρ ι ᾱ.

* Επίσης οι θερμαστές ξφερουν εμπροσθέν των θερματών η ποδιά ή άλλο σιληρό ύφασμα δια να προστατευονται από τις κοιλότητες.

(4) 'Εφρόντιζον πάντοτε ὁ θερισμός νὰ ἄρχεται τὴν δευτέραν ἀποφευ-
 σαρ. 15, γρ. Βγ4.

γουμενης της Τρίτης. Ουδέποτε ἐθέριζον Κυριακή ἢ ἡμέραν ἑορτῆς.

Σήμερον τοῦ ὁ θερισμός γίνεται μέ μηχανάς δέν δίδεται σημσοία ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν ἐνάρξεως.)

(5) Μόνον δημοτικὰ τραγούδια. Τραγούδια σχετικὰ μέ τὸν θερισμόν δέν ὑπῆρχον. *Σελ. 15, φ. Βγ5*.)

(6) Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἀγροῦ ἄφηναν ἀθέριστον ἓν τεμάχιον. Εἰς αὐτὸ ἔρριπτον λίθους. Εἰς τὸ τέλος τοῦ θερισμοῦ ἐθέριζον τὸ τεμάχιον δ-
λοι οἱ θερισταὶ φωνάζοντας " ἐλάτε νὰ πιάσωμε τὸ δράκο". *Σελ. 15, φ. Βγ6*.)

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν στάχυων.

1) Τὸ δέσιμον ἐγίνετο ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν. *Σελ. 15, φ. Βδ1*

(2) Οἱ θερισταὶ οὔτινες ἐκαλοῦντο καὶ κοψιάδες ἄφηναν τοὺς στάχους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Τούτους παρελάμβανον οἱ ἀκολουθοῦντες τοὺς θερισταὶς δέτες (ἐκαλοῦντο μπαγλατζῆδες) καὶ τοὺς ἔδεναν. Τὸ δέσιμον ἐγίνετο μέ μεγάλους στάχους, μέ βάλτο ἢ μέ σχοινί. *Σελ. 16, φ. Βδ2*.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

(Δέν ἐκαλλιεργήθησαν οὔτε καλλιεργοῦνται σήμερον γεώμηλα.
στ. Συγκομιδὴ τοῦ σαναοῦ.

1) Μόνον μέ ἄχυρον. *Σελ. 17, φ. Βε1*

2) -----

3) -----

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

α. 1) Τὰ δεμάτια συνεκεντρώνοντο καὶ ἐφεύροντο μέ τὰ κάρρα ἢ μέ τὰ φορτώματα εἰς τὸ δλῶνι. *Σελ. 17, φ. Γα1*.)

(2) Ὁ χῶρος οὗ ἐποθετοῦντο τὰ δεμάτια ἐκαλεῖτο θεμωνία. Τὰ δεμάτια ἐποθετοῦντο εἰς σωρόν μέ τὰ στάχια πρὸς τὰ ἔσω. *Σελ. 18, φ. Γα2*.)

(3) Ἐγίνετο εἰς τὸ δλῶνι. *Σελ. 18, φ. Γα3*.)

(4) Παλαιότερον κατεσκευάζετο τὸ δλῶνι ἐντὸς τῆς αὐλῆς τῆς οἰκίας ἢ εἰς οἰκόμεδον πλησίον τῆς οἰκίας. Ἀργότερον κατεσκευάζον κοινά.

(5) Κατ' ἀρχάς τὸ δλῶνι ἀνῆκειν εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν. Ἀργότερον κατεσκευάζοντο κοινὰ δλῶνια, ἢ χρήσις τῶν ὁποίων ἐγίνετο κατὰ σειρὰν προτεραιότητος *Σελ. 19, φ. Γα5*.)

(6) Πολαιότερον ἤραχιζεν εἰς τμήσα Ἰουλίου καὶ ἐτελείωνεν εἰς τὰ μέσα Αὐγούστοθ. Σήμερον ἀρχεται περὶ τὰς ἀρχάς Ἰουνίου καὶ λήγει περὶ τὸ τέλος τοῦ ἰδίου μηνός. *Σελ. 19, φ. Γα6*.)

(7) Χωματόλκω. Ἡ κατασκευὴ τοῦτου ἐγίνετο ὡς ἀκολουθῶς. Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ δλῶνιού ἐκαθάριζεν τὰ τυχόν ὑπάρχοντα χόρτα ἀπὸ τὸν χῶρον τοῦ δλῶνιού, κότῳπιν ἔβρεχε τὸν χῶρον καὶ ἔρριπτεν ἄχυρον τὸ ὁποῖον ἐπατοῦσε καλὰ διὰ νὰ γίνῃ τὸ ἔδαφος συμπαγές, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχῃ φόβος νὰ ἀνακατευθῇ τὸ χῶμα μέ τὸ σιτάρι κατὰ τὸν δλωνισμό.)

(8) Κατεσκευάζετο ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὡς περιεγράφῃ ἀνωτέρω. *Σελ. 19, φ. Γα8*

(9) Δέν ἐγίνετο εἰς ὀρισμένην ὥραν ἀλλὰ κατεσκευάζετο πρὸ τοῦ θερισμοῦ. *Σελ. 19, φ. Γα9*.)

(10) Τὰ δεμάτια ἐποθετοῦντο εἰς τὸ δλῶνι μέ τὰ στάχια πρὸς τὰ

Εσω. Σελ. 19.20, φ. Γα 10) ⁶⁻

II) α) τὸ ἀλώνισμα ἐγίνετο διὰ τῆς καταπατήσεως τῶν σταχῶν ὑπὸ περιφορομένων ζῶων (βοῶν). Οἱ βόες ἔτρεχον μέσα εἰς τὸ ἀλῶνι δαηγούμενοι ἀπὸ τὸν ἰδιοκτῆτη ὅστις εὗρισκετο εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἀλωνιοῦ.

Βύλινος στύλος δὲν ἐχρησιμοποιεῖτο. Σελ. 20, φ. Γα 11α)

β) -----

(γ) Ἐχρησιμοποιεῖτο χονδρὴ ἐπιμήκης σανίς ἐν δύο τεμαχίῳ. Αὕτη ἦτο ὠπλισμένη εἰς τήν κἀτὰ ἐπιφάνειαν διὰ κοιτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου, ἐξηρτάτο ἐκ τοῦ ζυγοῦ τῶν ζῶων καὶ ἐσύρετο κυκλινῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου. Ἐβαλεῖτο ἀδουκάνι καὶ εἶχεν διαστάσεις 1,50x0,50 μ. Ἐπρομηθεύοντο ταύτην ἀπὸ τῆν ἀγορά.

Τὰ ὄσπρια ἠλυνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων. Σελ. 21, φ. Γα 11β)

(δ) Ὅτε δ' ἀλωνισμός ἐγίνετο μέ τὰ ζῶα ἤρχιζεν τὴν 4ην πρωτὴν καὶ διενόπτετο τὴν 5ην ἀπογευματινὴν διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. Σήμερον ἀρχεται τὴν 8ην πρωτὴν καὶ διακρίπτεται τὴν 10ην ἐσπερινήν. Σελ. 22, φ. Γα 11δ)

12) Ἐχρησιμοποιοῦντο τὸ καρπολόι μέ 4 δειχάλια, τὸ δικοῦλι καὶ τὸ ζυλόφινναρο. Σελ. 22, φ. Γα 12

13) ΝΑΙ. Σελ. 22, φ. Γα 12α)

14) ΝΑΙ. Εἶχεν μῆκος 1,50 μ. καὶ ἦτο προσηρμοσμένη εἰς τὸ ἄκρον δερματίνῃ λωρίς μήκους 1 μ. Ἐβαλεῖτο νουλίτσα, δρόκληρος δὲ τὸ ἀλῶνισμα καμταίνι. Σελ. 23, φ. Γα 13

15) Ἐπὶ τῷ στυλῷ. Σελ. 23, φ. Γα 13α)

16) Λαμνί. Σελ. 23, φ. Γα 13β)

17) Ὁ ἴδιος ὁ γεωργός μέ τὸν ζῶα. Ἐάν κανεῖς δὲν εἶχε ἰδιὸν τὸν ζῶα, ὑπάρχον ἐιδικοί ἀλωνισαὶ καλούμενοι Ἀ λ ω ν ι α τ ε ς.

18) Ο Χ Ι. Σελ. 23, φ. Γα 18.

19) -----

20) -----

21) -----

(22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα μέ τὰ ζῶα ἐτραγουδοῦντο δημοτικὰ τραγούδια) Σελ. 25, φ. Γα 22.

Βί. Ἀ λ χ ν ι σ μ α.

(1) Λαμνί. Μέ ζυλοσβάρνα. Αὕτη ἦτο ζύλον σχήματος τόξου, προσδεμένη ἀπὸ τὴν λαίμαργιάν τῶν ζῶων τὰ ὅποια τὴν ἐσύρον. Ἐπ' αὐτῆς ἐκάθητο ἄνθρωπος. Μετὰ τὴν ζυλοσβάρνα ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ Γ ρ έ β ε λ ο. Τοῦτο ἦτο σανίς εἰς τὴν ὅποιαν ἦτο μαρφομένον ἕτερον ζύλον σχηματίζον μετ' αὐτῆς ἕνα ταῦ. Μετὰ τὸ γρέβελο ἐχρησιμοποιεῖτο σάρωθρον ὀνομαζόμενον φορκαλιά. Κατεσκευάζετο ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς γεωργούς. Σελ. 25, φ. Γβ 1α)

(φ. Γβ 1β) Ὁ σχηματιζόμενος σωρός ἦτο ἐπ' αὐτῆς σχῆμα ἐπιμήκης. Σελ. 25-26)

(2) Κατ' ἀρχὰς ἐγίνετο μέ τὸ σιδηρένιο τ ε σ σ ε ρ ο δ ι κ ο λ ο. Μετὰ τὸ τεσσεροδίκολο ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ ζύλινον κ α ρ π ο λ ό ι.

(σφαίρισμα 10.) Σελ. 26, φ. Γβ 2

3) Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐλχνίζον. Σελ. 26, φ. Γβ 3.

1) 'Εγκαλοῦντο Κ ό τ σ ι α λ α. Σελ. 26, ερ. 164

2) -----

6) ΜΕ τήν βοήθεια τοῦ δριμονιοῦ. Σελ. 27, ερ. 166

7) 'Εσχηματίζεται σωρός μέ τήνβοήθειαν ενός τενεκέ. Σελ. 27, ερ. 167

8) -----

γ: 1) Εἰς τό ἀλώνι ἤρχετο ὁ δεκατιστής καί ἐλάμβανε τήν ὀφειλὴν μέ τήν Β ε δ ο δ ρ α ἥτις ἦτο χωρητικότητος II δαδων. (σφαίρισμα II).

(2) Τό παπαδιάτιο 25 δαδές τό ζευγάρι.

Τό ἀγροφυλακιάτιο 1/2 " τό στέμμα. Σελ. 29

Τό γυφτιάτιο 20 δαδές τό χρόνο. ερ. 182

3) Εἰς τήν οἰκίαν τοῦ γεωργοῦ σέ ξύλινα ἀμπάρια. Σελ. 29, ερ. 183.

4) Εἰς τήν αὐλήν τοῦ γεωργοῦ καί πλησίον τοῦ ἀλωνίου ὑπῆρχεν ἀποθήκη ἐντός τῆς ὁπίας ἀποθηκεύετο τό ἄχυρον. Σελ. 29-30, ερ. 184

5) Κατά τήν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἐγένετο ἡ διαλογή τῶν καλυτέρων στάχυων διά σπόρον. Ὡσαύτως ὅτε κατεσκεύαζετο ἡ θεμωνιά ἀνῆρχοντο ἐπ' αὐτῆς γυναῖκες καί συνεκέντρωνον τοὺς καλυτέρους στάχους διά τόν σπόρον. Σήμερον ἡ προμήθεια τοῦ σπόρου γίνεται ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον ἀπό τήν 'Αγροτικὴν Τράπεζαν. Σελ. 30, ερ. 185

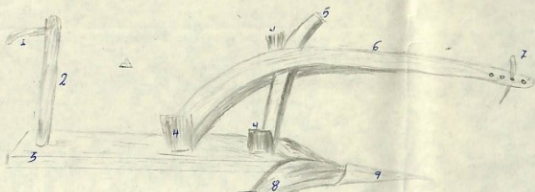
6) Μετά τό τέλος τοῦ θερισμοῦ οἱ γεωργοί κατεσκεύαζον μέ τὰ στάχυα διάφορα πλέγματα τὰ ὁποῖα ἐνέμελλον εἰς τό εἰκόνημα τοῦ σπιτιοῦ ἢ εἰς τήν θύραν. Ἐνυλάσσοντο δέ μέ αὐτὴν ἐνέπολιν τοῦ θερισμοῦ τοῦ ἐπομένου ἔτους, ὡς καί καλὸν εὐαγγελιστὴν τῶν σταχυῶν.

Δ: Ε Τ Η Σ Ι Α Ι

Σελ. 30, ερ. 186.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ





Σημείωμα εν' όρι 1

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



Σημείωμα εν' όρι 2



Σημείωμα εν' όρι 3

-9-

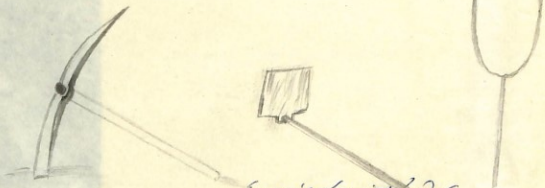


Συρσίοντα εν' αριθ' 4

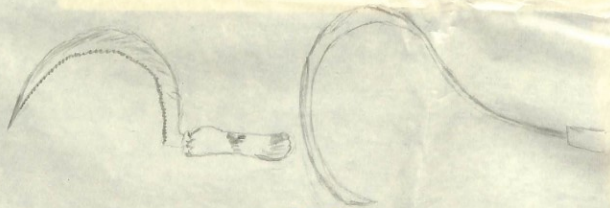


Συρσίοντα εν' αριθ' 5

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

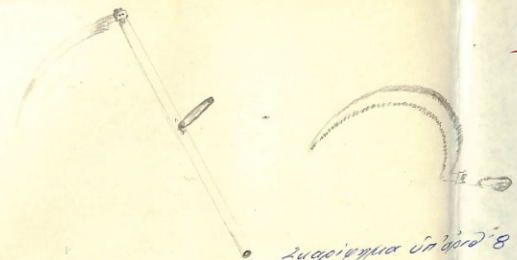


Συρσίοντα εν' αριθ' 6

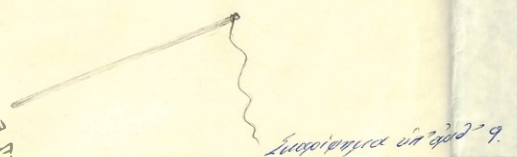


Συρσίοντα εν' αριθ' 7

-10-



Συρσίοντα εν' αριθ' 8



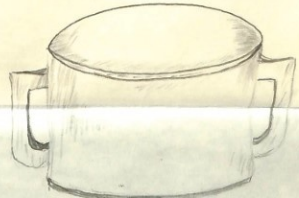
Συρσίοντα εν' αριθ' 9



ΑΘΗΝΩΝ



Συρσίοντα εν' αριθ' 10



Συρσίοντα εν' αριθ' 11